

Zdravíme paní
M. JEMELKOVOU,
Ohio

30 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

VOL. XCVIII

TUESDAY, APRIL 10, 1990

ÚTERÝ 10. DUBNA 1990 · Čís. 26

Než bude dobře, bude nějakou dobu špatně

K. K. -rfe/m. -

Československé hospodářství nečeká žádná procházka růžovým sadem. A protože hospodářství není samoučelným, abstraktním pojmem, ale činností zaměřenou na uspokojování potřeb konkrétních lidí, je možné už dnes jednoznačně říci: Než bude dobře, bude nejprve na nějakou dobu potřeba utáhnout opasky. Bude potřeba obětovat konzum - čili okamžitou životní úroveň - ve prospěch investování do budoucnosti. Dosud si československé hospodářství od budoucnosti jen půjčovalo - a dluh, který se tak nahromadil, musí být nejprve splacen.

Při pohledu do budoucnosti nelze zapomínat na minulost. Všechny nepříjemnosti, které teď v hospodářské oblasti osvobozeného občana čekají, budou nepříjemnosti, které pocházejí z minulosti. Nemůže a nebude za ně moci ani nynější vláda národního porozumění ani příští vláda, která vyjde ze svobodných voleb. Vznikne-li v důsledku nezbytných strukturálních změn určitá nezaměstnanost, bude to nezaměstnanost bývalého komunistického režimu. Porostou-li některé ceny rychleji než průměrné příjmy, bude to komunistický zásah do

Pokračování na str. 2

Kde je hospodářství Československa?

S. -R. -rfe/m.

Zástupci Občanského fóra a Veřejnosti proti násilí se v únoru obrátili na prezidenta republiky Václava Havla s naléhavou žádostí, aby byla československá veřejnost co nejrychleji seznámena se skutečným stavem země. Realismus, jakkoli trpký, praví se v prohlášení, je prvotním a poctivým východiskem obnovy demokratického a prosperujícího Československa. Tato obnova musí být zahájena neprodleně, tedy ještě před volbami. V co nejkratší době musí být předložen program zásadních hospodářských reforem. Občanské fórum a Veřejnost proti násilí jsou připraveny vládu v reformách podpořit a také tyto reformy od ní v zájmu společnosti vyžadovat. - Tolik citáty z memoranda, které bylo předáno na pražském Hradě Václavu Havlovi. Dodejme, že se jedná o zatím první - respektive první viditelnou - artikulaci zásadního požadavku ze strany emancipované veřejnosti na adresu vlády, za níž tato veřejnost

Pokračování na str. 3

Procházka po Karlově mostě

-rfe/m. -

Je tomu už několik dní co jsem se poprvé po 40 letech procházel po Karlově mostě. Tehdy v roce 1949 tam byly ještě chodníky a po vozovce jezdily automobily. Ted' je tento nejstarší most, po kterém se dá přejít suchou nohou ze Starého Města na Malou Stranu, vyhrazen jen pro chodce - a tak je tomu také dobře. Nejde jenom o ochranu této historické památky, ale i o nerušené špacírování spolu s pokukováním na panoráma Hradčan, na svahy Petřína a všechnu tu krásu podhradí na levém břehu Vltavy, ale i na

Pokračování na str. 4

Prezident Bush a Eduard Ševardnadze, sovětský zahraniční ministr, odcházejí po své schůzce z Bílého domu

K celním opatřením čs. vlády

K-rfe/m.

Ekonomické reformy v Československé federativní republice (ČFR) jsou v těchto týdnech častým předmětem analýz ve světovém tisku. Deník Wall Street Journal se v rozsáhlém článku vrací o dvacet let zpět do naší

minulosti a připomíná, že zatímco za Pražského jara byla československá politika ovlivněna snahou o 'socialismus s lidskou tváří', v ekonomii panovalo úsilí o 'třetí cestu', o jakýsi mezistupeň mezi centrálním plánováním so-

Pokračování na str. 5

I sovětští historikové přeplavují historii stalinových let, aby nahradili nyní diskreditovanou verzi. Mezi předměty, o kterých se diskutuje

Jsou Leninovy teorie. Obrázek, který se objevil v jednom sovětském žurnálu ukazuje, jak Marx, Engels a Lenin žebrají na ulici, s nadpisem: "Ale teorie byla správná."

Než bude dobře...

životní úrovně. To, do čeho komunisté v únoru 1948 Československo uvrhli, nebyl žádný omyl historie. Byl to - když už omyl - tak omyl komunistů - a to není totéž. A nebyl to ve skutečnosti ani žádný omyl, protože už tehdy byly popsány celé knihovny o tom, kam komunismus vede.

Maratón ve Federálním shromáždění pokračoval v pozdních večerních hodinách seminářem poslanců o základních záměrech nového státního rozpočtu. Výklad k novému rozpočtu přednesl na tomto semináři ministr financí, Václav Klaus. A jeho slova byla poučná v mnoha směrech. Tím spíše, že je přenášel československý rozhlas. Václav Klaus velice plasticky popsal dědictví minulosti - a myslím, že každý si mohl z jeho slov vyvodit následující poznatek: Nechceme-li léčit neduhy československé ekonomiky šokem, musíme stavět na dědictví, které nám minulý režim zanechal.

Klaus naznačil, že čistě podle ekonomické teorie by nejráději volil přímé, jednoduché - a tedy šokové - řešení. Zdůraznil ale, že zmatek a nepřehlednost v národním hospodářství nabyly takových rozměrů, že to jednoduchá řešení prostě znemožňuje. Neřekl sice přímo proč, ale z jeho slov to nepřímě vyplývá: Nikdo totiž nemůže odhadnout, jaké důsledky by měla šoková terapie pro 15 a půl miliónu československých občanů. Nemůže-li lékař československé ekonomiky spolehlivě stanovit přesnou diagnózu - kromě obecného zjištění, že pacient je na pokraji zhroucení - pak může být šoková terapie pro tohoto pacienta osudná.

Sociální ohledy vedou tedy k tomu, že hospodářská politika vlády za sebou ještě dlouho povleče dozvuky starého systému. Negativním dopadům na oněch patnáct a půl miliónu se ovšem vyhnout nemůže - a proto je tak důležité neustále zdůrazňovat, že je nezavinila ona, ale politika předchozích, komunistických vlád. Václav Klaus to srozumitelně demonstroval na příkladu dotací maloobchodních cen ze státního rozpočtu, které mají formu záporné daně z obrátu. Maloobchodní ceny potravin, ale také energie či dopravy jsou díky těmto dotacím podstatně nižší než ceny velkoobchodní a nekryjí zpravidla ani výrobní náklady. Záporná daň z obrátu - která představuje výdaj státního rozpočtu - se zvýšila se 7 miliard korun v roce 1980 na 30 miliard v roce 1988. V loňském roce potom zaznamenala další skok na plných 48 miliard korun. Státní rozpočet se tak i oficiálně dostal do deficitu a letos to mělo být ještě horší. Tento vývoj dokumentuje, že minulý režim vystupňoval na poslední chvíli svou dlouhodobou strategii. Po nás potopa!

Na tuto strategii teď celá země doplatí. Obnova politické a hospodářské svobody - totožná s obnovou přirozeného a tedy efektivního hospodářského prostředí - nemůže začít ničím jiným, než splácením nashromážděných komunistických dluhů. Aby nevznikla mýlka - tyto dluhy nemohou splatit komunisté sami - i kdyby věnovali všechnen stranický i soukromý majetek. To by nebyla ani ta pověstná kapka v moři. Škody na samé podstatě národního hospodářství se zřejmě ani nedají vyčíslit. Splácet je budou muset všichni.

Až nynější vláda nebo vláda vyšlá ze svobodných voleb sáhne k nezbytnému odbourání dotací některých cen ze státního rozpočtu, bude to jen první krok na cestě k ekonomické normalitě. Bude to znamenat vyšší ceny a objeví se jistě i krátkozraké výčitky na adresu vlády. Nepochybují o tom, že v prvních řadách pokřiku - třeba o protilidové politice - budou stát ti, kteří to všechno mají na svědomí. Předvolební i povolební strategie komunistické strany se dá odhadnout bez dlouhého přemýšlení. A jenom bez přemýšlení je možné na tuto strategii naletět.

MOSKVA - Sovětský svaz

Litevský parlament zaslal ze svého zasedání jako gesto na usmíření prohlášení, obsahující souhlas s požadavkem sovětského prezidenta Gorbačova, aby v rozhovorech o nezávislosti Litvy hrála roli sovětská ústava. Litevský diplomatický zplnomocněnec v Moskvě rovněž oznámil, že pro litevský parlament je přijatelný i požadavek provést lidové hlasování-referendum o nezávislosti Litvy. Litevští zákonodárci po dlouhé a bouřlivé debatě uvedli, že jsou připraveni vést dialog o vyhlášení nezávislosti Litvy z hlediska mezinárodního práva a sovětské konstituce. V sobotu 7. dubna se ale ve Vilnu shromáždil dav v počtu 300.000 lidí, který vyjádřil svoji solidaritu s vyhlášením nezávislosti Litvy. K davu promluvil litevský vůdce Vytautas Landsbergis. Shromáždění filmovala sovětská televize. Ze sovětské helikoptéry byly shazovány letáky vyzývající Litevce, aby odvolali prohlášení o nezávislosti. Účastníci protestního shromáždění zaslali Gorbačovovi dopis, aby se začalo s jednáním o vyřešení sporných otázek na základě vzájemného respektu, dobré vůle a rovnosti, jak referovala úřední sovětská tisková kancelář TASS.

***

Michail Gorbačov v telefonickém rozhovoru ostře varoval nového estonského prezidenta Arnolda Ruutela při vyslovení požadavku, aby parlament této další baltické republiky odvolal své odhlasované rozhodnutí zřídit nezávislou Estonskou republiku. Gorbačov hrozil stejným použitím politického nátlaku a vojenského zastrasování jako v případě Litvy, jen aby Estonsko zůstalo nadále ve svazku se Sovětským svazem. Ruutel odpověděl, že Estonsko se považuje za ilegálně okupované sovětskou armádou, a přestože Gorbačov upozornil, že Estonsko se dosud ještě formálně neprohlásilo za nezávislý stát, trval na rozhodnutí parlamentu, že sovětské zákony na estonském území neplatí.

***

V Lotyšské sovětské republice došlo k rozkolu v komunistické straně v otázce rozchodu se sovětskou komunistickou stranou a nastoupení cesty k politické nezávislosti. Sjezdové jednání komunistické strany opustila druhý den jedna třetina celkového počtu delegátů - celkem 264, kteří v blízké hale se rozhodli ustavit tento týden v sobotu 14. dubna na Moskvě nezávislou komunistickou stranu, která by se stavěla za nezávislost Lotyšska, za zřízení svobodného státu, kde by bylo opět dovoleno svobodné podnikání. Tito radikální delegáti požá-

dovali i jiné stranické směny. Lotyšská lidová fronta označila ale i tyto kroky za nedostatečné a doufá, že přiměje parlament k hlasování o zřízení nezávislé Lotyšské republiky někdy příští měsíc.

AMAN - Jordán

Ze zasedání zahraničních ministrů Egypta, Jordánu, severního Jemenu a Iráku bylo vydáno komuniké žádající, aby Střední východ byl prostý nukleárních zbraní a aby byly zakázány i zbraně chemické. Zmíněné země naléhaly dále na mezinárodní společenství, aby na Izrael byl vykonán nátlak a země donucena k podepsání dohody o tom, že atomové energie a nukleárního výzkumu nebude použito pro vojenské účely (Nuclear Non-Proliferation Treaty).

BERLÍN - Východní Německo

První svobodně zvolený východoněmecký parlament vyhlásil zemi za demokratickou a započal s budováním politického systému, který by vedl ke sjednocení se Západním Německem. Nový parlament má 400 členů, kteří započali s prepisováním ústavy, aby se podobala ústavě západoněmecké. Sestavením nové vlády z 11 politických stran byl pověřen předseda křesťansko-demokratické strany Lothar de Maiziere. Předsedkyní parlamentu byla zvolena Sabina Bergmann-Pohlová z křesťansko-demokratické strany, která ve svém projevu žádala zákonodárce, že musí spolupracovat se západoněmeckými zákonodárci, aby brzo došlo ke sjednocení Německa, jehož hlavním městem by byl opět Berlín. K rychlému takovému kroku nutí zničené východoněmecké hospodářství. V měsíci březnu ztratilo svá zaměstnání 40.000 Východních Němců.

TEL AVIV - Izrael

V sobotu 7. dubna demonstrovaly desetitisíce Izraelitů v Tel Avivu, požadujících volební reformy a odsuzujících politické strany snažící se vytvořit novou vládu. Protestující kritizovali pravicové i levicové členy parlamentu. Veřejnost je nespokojena hlavně s tím, že bývalý ministr spravedlnosti a turismu Avraham Sharir, kterého se zbavil ministerský předseda Yitzhak Shamir po volbách v roce 1988, se rozhodl podpořit předsedu laboristické strany Shimona Perese. S jeho podporou by Peres získal potřebných 61 hlasů v parlamentě pro ratifikaci svého návrhu na sestavení vlády.

BEIJING -

Čínská lidová republika

Čínský premiér Li Peng varoval, že čínské komunistické vedení nebude tolerovat opakování vyvolávání studentského chaosu z

Pokračování na straně 3

Czechoslovak Daily Herald
Established 1891 *The Denní Hlasatel*
6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
Tel.: (708) 749-1891 and 749-1898
Second class postage paid at Berwyn, Ill.
Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

		KANADA: in U. S. dollars	
		DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	
DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)	3 months 28.00 dol.	14.00
3 months 22.00 dol.	12.00 dol.	6 months 50.00 dol.	25.00
6 months 40.00 dol.	22.00 dol.	12 months 95.00 dol.	45.00
12 months 78.00 dol.	40.00 dol.		

OVERSEAS: in U. S. dollars

3 months 32.00	18.00
6 months 60.00	30.00
12 months 115.00	55.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s veřejnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme 1.00 dolar.

POKRAČOVÁNÍ ZPRÁV

minulého roku ani nějaké viditelné truchlení nad oběťmi červnového masakru na Tiananmenském náměstí. Li zároveň doznal, že dvěma nejvíce hledaným studentským vůdčím Chai Lingové a jejímu manželovi Feng Congdeovi se podařilo uprchnout na západ.

JOHANNESBURG - Jihoafrická republika

Jihoafrická vláda ohlásila, že k první formální schůzce s Africkým národním kongresem dojde ve dnech 2., 3. a 4. května. Jednání se zúčastní přední činitelé obou stran. Na novém datu se shodl jihoafrický prezident F. W. de Klerk s místopředsedou Afrického národního kongresu Nelsonem Mandelou.

ŘÍM - Itálie

Předseda Organizace pro osvobození Palestiny (PLO) Jasír Ara-

fat uvedl v interview s italskou státní televizí, že byl v tajném spojení s izraelskými představiteli, s nimiž diskutoval o míru na Středním východě a o postavení Palestinců v Izraelu okupovaném palestinském území. Arafat se v pátek 6. dubna setkal již potřetí s papežem Janem Pavlem II. Pontif na něho naléhal, aby pokračoval v dialogu, který je jedinou správnou cestou k nalezení přiměřeného řešení pro každý konflikt. Arafat prohlásil, že je ochoten setkat se s předsedou izraelské labouristické strany Peresem, když Peres uspěje v sestavení nové vlády.

WASHINGTON - Spojené státy

Sovětský ministr zahraničí Eduard Ševardnadze v průběhu své třídenní návštěvy upustil od požadavku, že sjednocené Německo musí být neutrální, ale zato vyzval k nahrazení vojenských svazků NATO a Vršavské smlou-

vy aliancí pro evropskou bezpečnost a spolupráci. Úlohu obou vojenských svazků by měla plnit Komise pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, skládající se ze zástupců 35 národů. Ševardnadze jednal jak se státním tajemníkem Jamesem A. Bakerem III., tak s prezidentem Bushem. Předpověděl, že na plánované vrcholné schůzce Bushe s Gorbačovem příští měsíc by mohly být podepsány důležité dokumenty týkající se vědecké a obchodní spolupráce. Ševardnadze se setká s Bakerem v Sovětském svazu ve dnech 16. - 19. května. Na schůzce půjde o vyrovnání stávajících rozdílů v názorech v otázce dohody Start a o poslední přípravy na vrcholnou schůzku. Ševardnadze před novináři opakoval, že Moskva si přeje najít pokojné vyřešení situace s Litvou, ale upozornil, že je možné, že by mohlo dojít ke konfliktu, když byl dotázán, proč byli zahraniční

novináři vypovězeni z Litvy.

***

Prezident Bush v projevu na sjezdu Svazu vydavatelů novin prohlásil, že doporučil Ševardnadzemu, aby Sovětský svaz nepoužil při řešení krize s Litvou moci, protože v sázce jsou americko-sovětské vztahy.

***

Federální porota uznala vinným dřívějšího poradce prezidenta Reagana v otázkách národní bezpečnosti Johna Poindextera z pěti provinění v záležitosti Irán-Contras. Poindexter byl obviněn ze lhaní kongresu, z kladení překážek kongresu a z úmyslné mlčenlivosti. Mohl by být odsouzen až na 25 let vězení. K odsouzení má dojít až 11. června. Jeho advokát Richard Beckler prohlásil, že proti rozhodnutí poroty podá odvolání. Proces s Poindexterem trval pět týdnů.

Kde je hospodářství. . .

stojí, avšak kterou hodlá aktivně kontrolovat. Slova Václava Havla o tom, že jediné společenství může vládě pomoci naučit se skutečně demokraticky vládnout, tedy padla, jak se ukázalo v únoru, na úrodnou půdu.

Zastírání, popřípadě nerozpoznání či zlehčování objektivní situace je vskutku to poslední, co si Československo může v tuto chvíli dovolit. Uvědomme si jen, co se stane, až obě Německa vstoupí do společné měnové unie. Dojde k tomu rozhodně spíše dříve než později. Má-li být zastaven nepřetržitý proud přistěhovalců z Východního Německa na území spolkové republiky - denně jich přichází kolem dvou tisíc - nezbyvá než pokusit se udržet je na místě alespoň výdělkem, vypláceným nikoli v bezcených 'žetonech', nýbrž v západoněmeckých markách. Pro sousední Československo to bude znamenat, že se od jistého dne - a ten je nebezpečně blízko - stane z jeho někdejšího 'přítele' v nouzi valutová cizina. Jak to v detailech ovlivní československé hospodářství, jehož druhým největším obchodním partnerem - po SSSR - je právě NDR - vzájemná výměna dodávek zboží dosahovala v polovině 80. let přes 2,7 miliardy rublů, to musejí posoudit odborníci. I laik si ovšem dovede představit, že se takový vývoj dá asi těžko nazvat jinak než katastrofou. Ta bude o to drtivější, o čem méně se na ni československé hospodářství připraví. Co hrozí v opačném případě, ukazuje maďarské rozhodnutí z poloviny ledna zastavit veškerý export do těch zemí, se kterými Budapešť obchoduje v rublech. Maďarské aktivum v této měně je totiž děsivé - v loňském roce činilo jednu miliardu 600 milionů rublů, přičemž československý podíl na tomto schodku byl skoro 160 milionů. V praxi to znamená, že Československo nebude moci na stále atraktivnějším maďarském trhu nakupovat, pokud nebude platit v tvrdé měně, protože nemá v dostatečné míře výměnou co nabídnout. Maďarský průmysl tak ovšem přijde o svá snadná odbytiště a bude se muset orientovat výhradně na potřeby světového trhu. Právě o to, o donucení domácích podniků k nezbytným strukturálním změnám, Budapešť jde. Je to jediná cesta, směřující do budoucna: i když bude Maďarsko stát, jak vyplývá z informací československého rozhlasu, jenom ve strojírenství: 40. - 50. 000 pracovních příležitostí.

U nás si má s molochem těžkého průmyslu nyní poradit nový muž - ve funkci federálního ministra pro hutnictví, strojírenství a elektrotechniku vystřídal Ladislava Vodrážku - Slavomír Stračák. Neméně nevděčný rezort, totiž paliva a energetiku, převzal po odstoupivším Františku Pinčovi - Jaroslav Šůva. Se svým předchůdcem má společnou nejen stranickou legitimaci, nýbrž - alespoň se tak zdá podle prvního rozhovoru v československém rozhlasu i rétoriku; stejně jako František Pinc, nevypadá zatím ani jeho nástupce na stoupence odvážnějších energetických konceptů. O jaderné energii, jakkoli problematické v tak hustě osídlené oblasti jako je Československo - hovořil Jaroslav Šůva hned v první větě. Pak se zmínil o odsiřování a nakonec si nechal úspory. Předtím ale považoval za nezbytné zdůraznit, že rezort paliv a energetiky vyžaduje na celém světě větší podíl z národního důchodu než ostatní odvětví. Zda byla tahle poslušnost čistě náhodná, ukáže teprve budoucnost. Faktem však je, že by vzhledem k enormním ekologickým problémům Československa, a vzhledem k plýtvání energií, k němuž u nás permanentně dochází, měla stát v činnosti příslušného ministerstva

snaha o úspory energie s odstupem na prvním místě. Pro úplnost dodejme, že Václav Havel jmenoval v únoru ještě třetího ministra: Vladimíra Příkazského, který bude mít na starosti informace - normálně tedy rezort, který do svého odchodu do čela bratislavské univerzity spravoval Miroslav Kusý, avšak jak se zdá, už s pozměněnou náplní: s důrazem na úlohu sdělovacích prostředků v nové situaci. Situaci v masmédiích zná Vladimír Příkazský z vlastní zkušenosti: do roku 1970, kdy byl vyloučen ze strany, pracoval v pražském rozhlasu jako redaktor, pak se stal šoférem na stavbě a signatářem Charty 77. O lidech jako je on napsala v roce 1989, když už - přes veškerou skepsi - svítalo na lepší časy, socioložka Jiřina Šiklová pozoruhodnou studii, nazvanou Šedá zóna. Předpokládala v ní - jakmile dojde k uvolnění poměrů - vytvoření koalice odborníků ze struktur s tzv. disidenty, a varovala své kolegy před přílišnými iluzemi. V těch dnech napsala Jiřina Šiklová ke své loňské studii aktuální doslov.

"Kolik nás stála návštěva tibetského dalajlámy?" to je otázka, která se v těchto dnech přetřásá v tisku a tedy zřejmě zaměštnává veřejnost. Ke všem těm miliardám, o které teď prý československé hospodářství přijde, protože Číňané jsou údajně pobouřeni a vypovídají kontrakty, se ovšem zapomíná dodat, že v obchodě - a to všude na světě - to v dlouhodobějším hledisku vždycky vyhraje pragmatismus nad emocemi. Momentálně je čínské vedení - kvůli loňskému masakru na Náměstí Nebeského míru, pod silným tlakem způsobeným odvetnými hospodářskými restrikcemi ze západu, že si další omezování z vlastní strany těžko může dovolit. A když, tak ne nadlouho. Leda že by šlo o kontrakty, které přestaly být pro čínskou stranu z ekonomických důvodů výhodné. Ale pak by k jejich vypovězení dřív nebo později stejně došlo. Faktem je, že se československá strana zachovala při pozvání dalajlámy na soukromou a nikoli tedy oficiální návštěvu přesně podle mezinárodních zvyklostí. Důrazem na soukromý charakter pozvání dalajlámy - osobně od Václava Havla - předešla jakýmkoli formálně opodstatněným námitkám, že snad nerespektuje územní celistvost Číny. Ustupovat za tuto mez by znamenalo podřizovat se vydírání. A k tomu se demokratický stát nemůže snížit. To samozřejmě neznamená, že by nová československá vláda pečlivě nerozvažovala, kde musí z pragmatických důvodů - morální imperativ ustoupit zájmům země. Národním dokladem takového přístupu je v této době skutečnost, že Československo nevyhovělo prosbě izraelského ministra zahraničí Arense, aby pomohlo při převozu sovětských Židů do Izraele. Mluvíci ministerstva zahraničí Dobrovský zdůraznil, že Československo by nemohlo převzít za bezpečnost přepravovaných osob odpovědnost, a že by se, jelikož nově přichází jsou v Izraeli rozmístováni také na západní břeh Jordánu - tedy do okupovaných území - eventuálně dopustilo i porušení mezinárodního práva. Na pozadí poválečné československé tradice, kdy Jan Masaryk zajistil přepravu desetitisíců Židů z nacistických táborů smrti do Palestiny, se tato jasná slova vyjímají sice poněkud problematičtě, ale faktem je, že v roce 1945, kdy byl svět v šoku nad právě odhaleným systematickým vyhlazováním celého jednoho národa, a kdy si rozměry budoucího izraelsko-arabského konfliktu dovedl sotva kdo představit, vypadala situace jednoduše jinak než dnes.

Procházka.

stranu druhou od Vyšehradu přes všechny ty věže až ke Štvanici. Vůbec všechny pěší zóny, at' už jsou to Příkopy samotné či od nich vlevo či vpravo se podařily. Pro pěší je to pravý ráj, ale pokud jde o veřejnou dopravu, je třeba se nověpřichozím hodně poučit. Kdysi přímá spojení elektrikou dnes objíždí střed města. Je to ale podzemní dráha, která z větší části hodně vynahradí. Chodil jsem po městě celé hodiny, městem svého mládí, a už po druhé ve svém životě jsem obdivoval jeho krásu. Měl jsem ale i nevšední možnost porovnání. Při pohledu na známá místa jsem viděl nejen současnost, ale v duchu i to, jak to vypadalo dříve. Nejednou obchod nejenže změnil svého majitele, ale i druh svého podnikání. V jednom kdysi průchodu jsem narazil na zavřená vrata, ale zase jen o kousek dál jsem s ostatními procházel dvory, které jsem předtím nikdy neviděl. Chtěl jsem také projít 'ungeltem', ale marně jsem obcházel celý blok Týnského chrámu spolu i s částečně uzavřenou uličkou stejného jména - ale vše bylo uzavřeno, vchody na toto staveniště zatlučeny prkny a protože byla právě sobota, byly i uzamčeny visacími zámky. Nebylo na první pohled možno proniknout na areál tohoto prý budoucího hotelového komplexu. Uzounkým průhledem ve škvíře ohrady jsem toho moc neviděl. Když už jsem chtěl s nepořízenou odejít, objevil se hlouček školních dětí a ty mně pomohly. Vyznaly se lépe a věděly kde se dá co odstrčit a kde se protáhnout a všechno okoukat. Mluvím o tom proto, že nebyly ani ze Starého Města, ale ze Střešovic a podobně jako kdysi i já s klukama ze Žižkova uspořádaly dobrodružnou průzkumnou výpravu. Do úzkých a křivolakých uliček tolika pověstmi opředeného Starého Města, Malé Strany, Hradčan a Vyšehradu. V tomto se tedy nic nezměnilo ani za 4 desetiletí. Přesto, že jsme žádný zlatý poklad ani zakopanou tajnou chodbu nenašli, já tehdy a oni dnes, je co objevovat. Nechci se chlubit, ale projel jsem v minulých letech hodně cizích měst a i když jsem dalek toho, abych tvrdil, že nikde jinde to není tak hezké jako u nás, přece je naše hlavní město v mnohém unikátní. Teď už je třeba jen věřit, že co nejrychleji na všechny ty jedinečnosti bude i dostatek finančních prostředků, aby mohly být vyzvednuty z mnohaleté šedi, protože ne všichni mají tolik času jako před lety my a zase dnes mladá generace, bloudit a hledat. I nepražští občané mají o to vše zájem - a nejenom Češi a Slováci. Praha je i v zahraničí ve velkém kursu. Na programech cestovních kancelář

Pokračování na str. 5

Marie Holková

Tisíc tomu let

Pokračování z min. čtvrtka

Ilustroval Z. Burian

» Abraam mne koupil v daleké krajině, kde jsem se narodil. V té zemi nevládl kníže. Jí se zmocnili Maďari a zotročili všecek lid. O tom mi vyprávěla matička. Já se již zrodil v otroctví. Otce mi zabil pán, jemuž se protivil. Matka se dřela od slunce východu do tipytu nočních hvězd. Před spánkem na lůžku mně zpívala zbožné písně, kterým se kdysi učila od křesťanských kněží. Náš pán byl pohan, proto sám jsem nikdy kněze neviděl. Ale vím již mnoho o Bohu, o kterém mne učila matička a vyprávěla Jelinka. «

» Jsi vlastně křesťanské dítě, « přerušil kníže jeho řeč, » a zajisté jsi k nám přišel z nešťastné Moravy. Jak se jmenuješ? «

» Matka mne zvala Ptáčetem. Když hladila mé vlasy, říkala, že jsem jak ptačí holátko, vypadlé z rodného hnízda. Pak zemřela. Jméno, kterým na mne volala, jsem si ponechal, « skončil chlapec svou řeč a dívá se knížeti do očí.

Kníže se obrátil k Abraamovi, stále ještě uctivě skloněnému. » Kupče, kolik žádáš za Ptáče a za ostatní otroky? Dnes jako obvykle před svátky chci dáti nevolníkům svobodu. «

Abraam nemůže skrýt zistný plamínek, který se rozsvítil v jeho pichlavých očích. Vida, jak dobře to vše dopadne. Hospodin buď pochválen, své zboží prodá najednou! Vi, že kníže nebude smlouvat. Je o něm známo, že nelpí nijak na zlatě.

Znovu se uklání, mne si šedivý vous, pak praví pokorně:

» Jsem jenom chudý žid, ale poctivec. Nechci tě ošidit. Jsem již dosti odměněn tím, že se o mé zboží zajímá kníže tak udatného lidu, pán tohoto slavného města, o kterém s úctou hovoří kupci od východu až na západ. «

Kníže jej přerušil: » Nech svého lichocení, Abraame, a med svých řečí uchovej pro jiné mouchy! Se mnou však mluv k věci! Co žádáš za ten lid? «

» Jen tolik stříbra za každého otroka, kolik se vejde do jeho dlaně. «

Kníže pokynul hlavou na souhlas a rozkázal své družině, aby zavedli Abraama s otroky na pražský hrad. Žid obdrží svou odměnu a ubožáci svobodu. Pak se obrátil ještě jednou k Ptáčeti, který se na něho díval rozzářeným zrakem.

» Tak, chlapče, nyní budeš volně žít u mé družiny! Jsi spokojen? Tvůj smělý pohled se mi zamlouvá. Mám rád statečné jinochy, kteří se snadno nelekou. «

A dříve, nežli Ptáče otevřel ústa, aby knížeti děkoval, ten opět mluví s jedním ze svých průvodců:

» Podivene, tvému zkušenému zraku svěřuji dohled nad výchovou Ptáčete. Ujmi se ho a učíš z něho statečného vojína! «

Bylo k desáté hodině před polednem, když Ptáče již po druhé toho dne stoupal touž cestou ke hradu. Ale tentokrát se zdála země býti méně hrbolatá a vzdálenost ke hliněným valům, chránícím hrad, méně nedostupná.

Ptáčeti připadá, že stromy po stranách mu vlněně kynou haluzemi na pozdrav, že ptáci zpívají jen k jeho potěše, ba i ten žhavý letní vzduch se pohnul mírným větříkem. Vánek si přišel pohrát s vlasy Ptáčete a chladil jeho rozpálenou tvář, jak dobré slovo chladí bolest na srdci.

Již není otrokem. Byl vykoupěn dobrým knížetem Václavem a bude v jeho družině. Vzpomněl na Jelinku. Snad ještě bude s Hněvsou na hradě. Snad ji tam uvidí. Ví, co by udělal. Poklekl by před knížetem a poprosil:

» Vykup mou sestřičku, nedovol, aby ji Hněvsa odvedl! «

A dobrý kníže by určitě jeho prosbě vyhověl, má přelaskavý zrak a vlídný hlas jako otec.

Tak chlapec přemýšlel, zatím co krácel průvod k bráně, vedoucí do pražského hradiště.

Podivná ranní příhoda

Od chvíle, kdy byl Ptáče přijat do knížecí družiny, uplynulo sedm dní. Jitro se prodírá ranními červánky, ale nádvoří hradu již oživilo... Jednotlivé postavy

i hloučky lidí spěchají k hlavní bráně. Nedaleko ní totiž stojí dřevěný chrám Panny Marie. Tam se konají denní služby boží a téměř všechno obyvatelstvo hradu je přítomno. Sám kníže Václav pokorně klečí poblíž oltáře, nedaleko je také Podiven. U tohoto posledního dne stává Ptáče.

Chlapcovy zraky jsou udiveny vším, co kolem sebe pozoruje. Vše je pro něho nové. Hned bedlivě pozoruje oltář osvětlený svícemi, hned zase klouzájí jeho oči po lidu zpívajícím žalmy. Jeho dosavadní znalost křesťanské víry je velmi povrchní, nerozumí doposud všemu, co se v chrámě děje. Neví ještě, proč právě umlkly zpěvy a všecek lid padá na kolena, neví, proč kněz pozdvihuje v rukou chléb a kalich, říká však s ostatními slova, kterým rozumí:

» *Gospodi, pomiluj ny!*
» *Isuse, pomiluj ny!* «

Před týdnem byl s ostatními vykoupěnými otroky pokřtěn zde v tomto kostele. Ptáče si na to vzpomíná a ohlíží se dozadu, kde stojí z kamene vydloubaná křtitelnice. Tehdy vstupovali do ní novokřtěnci jeden po druhém a ponořili celé tělo do vody.

Mírný dotek ruky vytrhuje chlapce ze vzpomínek. Podiven upozorňuje takto svého svěřence, aby se ve stánku božím neohlížel a věnoval se modlení.

Vzduch v chrámě je dusný. Ptáče, poslední dobou zvyklý na stálý pobyt pod širým nebem, cítí nevolnost. » Podivene, není mi dobře, « zašeptal svému průvodci. Ten se podíval na Ptáče. Hoch byl opravdu nápadně bledý. » Vyjdi ven! Procházka na vzduchu ti prospěje, « tichým hlasem poradil svému svěřenci.

Ptáče uposlechl. Propletl se klečícím lidem a ulehčeně vydechl před chrámovými dveřmi. Svěží vzduch brzy zapudil mdlobu. Ptáče vykročil. Šel bez cíle opuštěným prostranstvím. Bezděky stanul pod velikou lipou. Z košaté koruny ozývalo se líbezné šveholení. Dlouhé větve vrhaly stín na kamenný knížecí stolec, stojící opodál.

Odkudsi zaznělo zachřestění řetězu. Ptáče sebou trhl. Směrem od malé brány běžel Hafaj, vleka za sebou řetěz. Slavoj je v kostele Pes se utřhl - napadlo Ptáčeti. V mžiku objal široký kmen lípy a vyšplhal se obratně na nejbližší silnou větev. Ptáče se tak hned nelek, ale s Hafajem nejsou žádné žerty. Velký je jak tele a sílu prý má větší nežli medvěd. Ne, s Hafajovými zuby se nechce Ptáče seznámit.

Skrze zeleň větví vidí hoch, že se pes zastavil. Očichává něco na zemi. Teď k tomu ulehá a silnými zuby drtí tvrdý předmět.

Ještě něco jiného upoutalo pozornost Ptáčete. Ze své skrýše zahlédl štíhlou ženskou postavu v černém zahalení. Ach, to je kněžna Drahomíra. Již několikrát ji hoch zahlédl mihnouti se uvnitř hradu, vždy však byla mlčenlivá a závojem přísně zahalená.

Pomalým krokem s hlavou sklopenou kráčí žena sem a tam. Kněžna se prochází. Domnívá se, že je tu sama. Nemá prý ráda společnost - myslí si Ptáče a sedí bez hnutí, aby na sebe samotářskou paní neupozornil.

Pojednou ze zákoutí mezi dvěma domky čeledě vystupuje muž. Kněžna se ulekla, když ji oslovil. Co však s ní hovořil, to Ptáče neslyšel. Jen viděl, že Drahomíra záporně vrtí hlavou, muž však mluví útočněji, šepot se mění v ostré syčení, až kněžna rozhněvaně řekla:

Pokračování na str. 5

When you have questions about investing... see the Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650
Phone 454-2000

MEMBER
S.D.B.C.

FDIC

Procházka...

západních států se množí nabídky ke krátkým či delším cestám do metropole nad Vltavou. Mezi nimi dokonce i k jednodenním. Tak například z Mnichova je možno jet autobusem do Prahy na jednodenní výlet. Ráno od půl šesté z hlavního města Bavorska s příjezdem o půlnoci téhož dne zpět. To vše za 35 západoněmeckých marek, což je na poměry v Německé spolkové republice opravdová láce. Nejezdí, bohužel, pravidelně, ale i to je už jen na dosah ruky. Evropa objevuje naše města a naše země a je proto nutné se jim představit pokud možno z té čokoládové strany. Nejde přitom o to se jen pochlubit, ale i ve vlastním zájmu není to pro nás nevýhodné - turismus je vždy dobrým příspěvkem národního hospodářství.

K celním.

větského typu a tržním hospodářstvím na západě. Sovětské tanky znemožnily obě, avšak s legendou o 'třetí cestě' neskoncovaly. Ta se - na rozdíl od jejího hlavního autora Oty Sika, který emigroval na západ - odstěhovala do sousedního Polska a Maďarska, kde se s ní - podle názoru amerického listu - po dvě desetiletí experimentovalo. S tím výsledkem, že navzdory opačnému očekávání přinesla tato 'třetí cesta' jen mnoho zla z centrálního plánování a málo užitku z hospodářství tržního. V Praze se však podle listu Wall Street Journal přes špatné zkušenosti u sousedů začíná s 'třetí cestou' znovu koketovat, což autor článku dokládá například na Čalfově projevu z 27. února. Ten byl objektivní co do rozpoznání současné hospodářské mizérie, avšak co do návrhů na její řešení údajně poplatný ekonomickému myšlení v rámci tzv. 'třetí cesty'. A to i ve výběru slovních prostředků, konkrétně třeba v okamžiku, kdy Čalfa mluvil o zavádění 'tržních mechanismů' cen, úroků a dalších tržních signálů tak, aby to vyhovovalo plánu. Je typické pro ekonomy tohoto typu, píše Wall Street Journal, že poukazují na slabiny ústředního plánování, ale zároveň váhají před zavedením opravdového trhu, před reprivatizací a odstraněním subvencí, a tudíž i před dosažením solidní měny, volně směnitelné za zboží doma a za valuty v zahraničí. Autor zmíněného článku identifikuje jako hlavního protagonistu tohoto ekonomického směru místopředsedu vlády Waltra Komárka a staví ho do protikladu k zastánci opravdového tržního hospodářství, ministru financí Václavu Klausovi.

Čísí ruka pevně sevřela Abrahámovu rámě. (Str. 26)

» Odejdi, jinak tě nechám polapit stráž a uvěznit! «
» To neučiníš kněžno, « řekl muž taktéž polohlasitě, » prozradila bys tím své přátele. «

» Nejsou více mými přáteli, vzdala jsem se jich pro spásu své duše. «

» A přece se musíš opět s nimi spojit. Potřebuji tě. «

» Tedy mě nechceš dobrovolně opustit? « hněvivě řekla kněžna a vzkřikla: » Stráž! Na pomoc! «

» Marně voláš, zasmál se škodolibě muž, » jen u hlavní brány je několik vojnů a tam tě neslyší. Ostatní jsou v kostele. Nemysli si ... « nedořekl, neboť zachřestěl řetěz, ozvalo se temné zavřčení a již neznámý smelec zděšeně prchá. Hafaj se zběsile řítí za ním. Ptáče vzrušením zatajil dech. Co se stane? - Neuběhl daleko prchající muž. Těžké tělo psa již na něj skočilo. Upadl. Člověk i pes se válejí v jednom klubku. Kněžna stojí jak zkamenělá a bílými rukama si zastírá tvář. Zoufalý křik napadeného náhle přestal. Jen vzteklé vrčení Hafaje bylo slyšet prázdňím prostranstvím, vrčení, vycházející z tlamy, pevně svírající hrdlo muže.

Tu kněžna pozvedla hlavu a vidouc, že nezvaný host leží nehybně, tiše, zhluboka povzdychla a rychlým krokem odešla.

Ptáče nevěděl, co počít. Chtěl by neznámému pomoci, snad ještě není mrtev. Věděl však, že se nesmí přiblížit k Hafajovi. Mohl by jej také považovat za vetřelce a bylo by zle. Seděl tedy bez hnutí dále ve svém vzdušném úkrytu.

Po několika minutách se pes zvedl. Očichal obezřetně svou kořist, čumákem postrčil bezvládnou ruku mužovu. Když takto zjistil, že se opravdu nehýbá, rozhlédl se kolem. Patrně chtěl přivolat někoho k dopadenému, neboť se obrátil a uháněl pryč.

Nyní se Ptáče odvážil slézt se stromu. Přistoupil k nehybnému tělu. Hrozná rána na hrdle svědčila, že tudy vyprchal všechen život. Však Ptáče se ještě nevzdával naděje. Vždyť muž, ležící před ním, měl mladou, pěknou tvář, ten ještě mohl být dlouho živ. Chlapec rychle rozepjal pás a kabátec cizince, aby se přesvědčil, zda na hrudi uslyší známý tlukot. Marně sklonil hlavu a přiložil ucho na chladnou prsa. Muž byl mrtev.

Kdo byl ten mladík v pěkném zemanském šatě, který tu tak smutně skončil? Proč se skrýval mezi domky? Proč na něj kněžna volala stráž? Tyto otázky marně vířily v mysli Ptáčete. Neznal na ně odpovědi.

V rozpacích stál nad mrtvým. Tu padl jeho zrak na zbraň, ležící na zemi. Jílec lehkého meče byl krásně zdoben barevnými kameny. Ptáče se sklonil k zemi. Ještě něco upoutalo jeho pozornost. Pás, u něhož byl meč zavěšen, měl na rubní straně něco lesklého. S údivem poznal Ptáče dva malinké meče, přes sebe zkřížené.

» Nevěděl jsem, že někdo si dává ozdoby i na rub pásu. Vždyť to není vidět, « vrtěl hlavou.

Položil zase zbraň i s pásem k mrtvému a šel nazpět ke kostelu. Zatím skončily bohoslužby a lid se hrnul z chrámu. Naposled vycházel kníže Václav a jeho

družina. Ptáče se přitočil k Podivenovi. Chtěl mu vyprávět podivnou příhodu dnešního rána, ale právě si ho povšíml kníže. Usmál se na hoch a zeptal se Podivena: » Jak jsi spokojen s tímto chlapcem? «

» Je mírný v řeči, poslušný v chování a ucelivý. Ale není světla bez stínu. Má myšlenky jak stádo hříbat, hned se mu rozbíhají - bůhvíkam. Musel jsem jej v kostele proto napomínat, « odpověděl pravdivě Podiven.

vůle to jistě nečiní. Myšlenky dítěte - vlaštovky ve vzduchu. Až doroste, až se seznámí lépe s vírou Kristovou, pak pochopí dar modlitby a neodepře ho své duši. «

Ptáče byl těmi slovy překvapen. Čekal, že bude pokárán, a zatím se naň kníže usmívá.

Hlouček hradního lidu se spěšně vracel ke knížeti. Zdaleka bylo slyšet jejich rozčilený hovor. » Našli jsme u staré lípy mrtvého muže, « hlásil jeden z nich knížeti. Ten rychle vykročil kupředu a cestou se vyptával na podrobnosti. Zbrojnoš Mstina vysvětloval: » Vyšel jsem z kostela současně se starým Slavojem. Byli jsme překvapeni, že kolem chrámu pobíhá Hafaj i s utrženým řetězem na krku. Ještě více nás udivilo, že pes tahal strážce za rukáv, vybíhal kupředu a zase se vracel. Štěkotem vybízel svého pána, aby ho následoval. „To není samo sebou,“ povídá mi Slavoj, „znám přece Hafaje. Takhle vyvádí, když mě chce na něco upozornit. Pojďme za ním!“ Tak nás Hafaj dovedl až ke stoleté lípě. Ležel tam mladý Lašek - je to onen zemanský syn, který se teprve nedávno vrátil z cizích zemí. «

» Jak se dostal v tak nezvyklou hodinu na hrad? « podivil se kníže.

Mstina ihned hlásil: » Ptal jsem se již hradní stráže. Bylo mi řečeno, že hlavní branou nevešel a malou bránu Slavoj zamkl. Přišel tedy tajně, nebo se mohl skrývat od věrejška, je tu dost temných zákoutí. «

» Poznal jsi, jakým způsobem pozbyl života? «

» To je právě to nejpodivnější, pane! Slavojův pes mu prokousl hrdlo. «

» Hafaj? Je pravda, má strašlivé zuby, ale bez příčiny ještě nikdy nikoho nenapadl. Vrhá se na člověka jen na výslovný rozkaz Slavojův nebo knížecí rodiny, « uvažoval hlasitě Podiven.

Tu se osmělil Ptáče říci: » Viděl jsem, jak Hafaj pronásledoval mladíka. «

Všichni se na něj udiveně podívali. » Kdo k tomu dal rozkaz? « přísně se zeptal kníže.

» Kněžna Drahomíra. Onen muž, kterého nazýváte Laškem, nechtěl uposlechnout, když mu vznešená paní poručila odejít. Kněžna zavolala na pomoc stráž. Snad ani nevěděla, že nedaleko pobíhá Hafaj. «

» Má matka je churava a proto trochu prchlívá. Nerada s lidmi hovoří a nechce se s nikým na své procházce setkat, « omlouval Václav Drahomíru. » Jistě nechtěla zapříčinit Laškovu smrt. «

Pak dal rozkazy, aby mrtvého pohřbili a odebral se do své komnaty.

Pokračování příští čtvrtek

Český národní hřbitov v Chicagu

již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívání do země, žehem a do krypt MASA-RYKOVA MAUZOLEA s křídly dr. Ed. Beneše a gen. M. R. Štefánika.

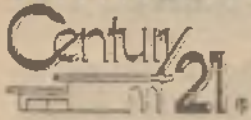
Obstaráme letní i zimní zdobené hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 786-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL. 60630

Poslouchejte náš rádiový program každou neděli
v 9 hodin ráno na WCEV 1450

6 Denní Hlasatel

10. dubna 1990

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

**MILLIE
KOLESKE**

mluvíme česky

6526 W. 41st St., Stickney,
3417 S. 57th Ave., Cicero,

2638 S. Euclid, Berwyn

1135 Cleveland, LaGrange Park.
Jed'te okolo se podívat anebo
zavolejte o další informaci.

For rent

**STUDIO APARTMENT
IN CICERO
ELDERLY GENTLEMAN
PREFERRED.
CALL 656-9292
ASK FOR DEBBIE**

*****

**Complete shoe repair shop in
Berwyn, suburb of Chicago.
Low rent. Retiring \$18,000
CALL (708) 484-7763**

*****

**Western Suburb - Complete
Catering Operation. Corporate
and Social and Fast Food. Excel-
lent location. Asking \$60,000.
708-354-3232.**

*****

V případě oznámky Seznámení,
je nutno též přiložit prázdnou
oznámkovanou obálku s adresou,
na kterou má být odeslána odpo-
věd' na inserát.

Děkujeme za pochopení
Redakce

**Kde možno koupit
Hlasatel:**

- Austin a Čermák Rd.,
ve stánku Cicero.
- Miloš Pancner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.
- Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní
- Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.
- Fred Pancner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.
- Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.
- 26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.
- Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.
- Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.
- V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

**DVOUPOSCHODOVÝ MODERNÍ DŮM
NA PRODEJ
ADDISON -- WOOD DALE**

s veskerým komfortem, 3 velké koupelny,
20x18 rodlč. ložnice, 20x6 žatna. velké
ložnice, místnost pro komputer, 7x16 loft,
krb, whirlpool, garáž pro dvě a půl auta,
půlakrový rohový pozemek. 15 minut do
Berwynu.

O další informace volejte

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

Dům o 16ti bytech, Jižní Cicero, 16 roků
starý. Příjem \$ 72. 500

**ČISTÍME KOBERCE
A
ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK**

Volejte
přes den:

Hana: 484-3459

večer

Chris: 863-4113

HELP WANTED

SECURITY

Immediate openings for security officers
on the North side of Chicago, and North-
ern suburbs. To work at any specific site,
you must have a car and home phone.
Starting salary varies - depending on
qualifications and availability. We provide
HMO benefits, including Dental coverage.
Paid holidays and vacations. State Certi-
fied training and a whole lot more. Please
call our office to arrange for an interview or
visit our office at:

STANLEY SMITH SECURITY
5225 Old Orchard Rd. 23A
Skokie, IL. 60077
(708) 965-9060

Must read, write and speak English
fluently.

NURSING DIRECTOR
Nursing Home

39 bed co-located nursing home located 45
miles from Glacier National Park seeks
experienced RN for challenging position.
Contact: Administrator, Glacier County
Medical Center 802 2nd St. S. E., Cui
Bank, MT 59427 (406)873-2251
EOE

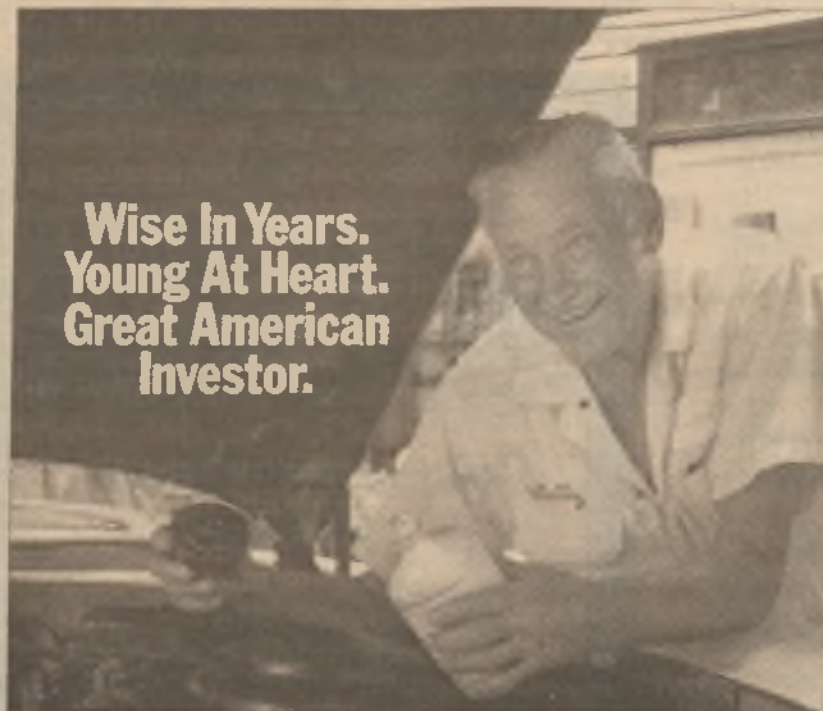
Nová kniha

Právě vyšla kniha Petra Roma-
na "Vlečen pod šibenici". Autor
odsouzený k trestu smrti, očitý
svědek, poutavě a s napětím
vypráví o období stalinismu v naší
vlasti. Kniha by měla být v každé
rodině a měli by ji číst příslušníci
všech generací. Cena 20 dolarů
plus 2 dolary poštovné a expedí-
ce. Objednávky: Editions VERI-
TAS, C. P. 2130, Ste-Julie, Qué.,
Canada J0L 2C0.

(312) 484-1118

marina's
BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin.
now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

**Wise In Years.
Young At Heart.
Great American
Investor.**

If you stop for gas at Wally Bonfield's service station, be prepared to fill
up on a few good stories. One of his favorites is how he built his retire-
ment nestegg—with U.S. Savings Bonds, the
Great American Investment. "Bonds have
always been there for me," he says proudly. Be-
come the next Great American Investor. Call us
to find out more.

U.S. SAVINGS BONDS

1-800-US-BONDS

A public service of this publication

LIMO DRIVERS
FULL and PART TIME
Over 23 years. Clean driving record. Top
pay. Company car. Must be able to
communicate FLUENTLY in English.
Apply In Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden
Downers Grove
(708) 969-8814

*****

Help Wanted

ELECTRICIAN WIREMAN

Read control system prints, know control
components. Experience with machines and-
or building control panels. Must have trans-
portation. Must read, write and speak
FLUENT English. 708-860-7410.

*****

COSMETOLOGIST

Licensed European-trained cos-
metologist for famous skincare
salon. Must have authorization
to work. Call 312-787-4300 for
Appointment.

*****

**Nová služba
návštěvníkům Prahy**

Využijte možnosti zajistit si hluboký záži-
tek při Vaší příští návštěvě Prahy. Agentura
OVATION Vám může ve velmi krátkých
lhůtách zaslat vstupenky na představení
Národního divadla, České filharmonie, La-
terny Magiky a divadla Na Vinohradech.
Kontaktujte nás na tel. číslech švýcarské sítě
(4122) 616-296 (česky) nebo (4156) 964-856
(anglicky), případně pište v obou jazycích na
telex (4122 616-296 anebo adresu:

OVATION, Rotrichstrasse 3,
CH-5452 Oberrohrdorf, Švýcarsko.

*****

**Nemovitosti
v Československu**

Informace o podmínkách koupě
a pronájmu nemovitostí vám
zašle a realizaci zprostředkuje:

Ing. Jiří PELANEK,
M. Pujmanové 18
60200 Brno
Czechoslovakia

Překládám do angličtiny legální
doklady školní a osobní
notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Wanted

CANCER PAD MATERIAL
by Church Ladies who make up
cancer pads free for the Cancer
Society, bed sheets, towels,
blankets, etc. are needed. Will
pick up. Please call Norm at
708-863-8979.

N. -rfe/m.

Už dlhší čas sú vzťahy medzi Spojenými štátmi a Japonskom kalené obrovskou nerovnováhou v bilancii vzájomných obchodných stykov. "Ríša vychádzajúceho slnka" vykazuje priamo závažný prebytok 49 miliárd dolárov. A keďže ani tri kolá dvojstranných rokovaní o odstránení tejto 'chyby krásy' na tvári vzájomných vzťahov nevedli ku konkrétnym výsledkom, rozhodol sa prezident George Bush chopiť sa iniciatívy a naráchlo zaranžoval stretnutie s novozvoleným predsedom japonskej vlády Tošiki Kajfum. Uskutočnilo sa na západnom pobreží Spojených štátov, neďaleko Palm Springs v Kalifornii.

Podľa slov jedného z vysokých úradníkov americkej vlády, ktorý sa zúčastnil americko-japonského summitu v Palm Springs, vyše polovica poznámok prezidenta Busha v takmer šesťhodinových rozhovoroch s premiérom Kajfu patrila otázkam americko-japonského obchodu. Je to v posledných rokoch bez príkladu, že americký prezident takýmto spôsobom zdôrazňuje význam jednej z tém rozhovorov. Zároveň to však ukazuje aj na naliehavosť riešenia otázky japonského prebytku a na rastúci tlak, ktorému je vystavená vláda prezidenta Busha v tejto oblasti zo strany Kongresu. Tam sa stále hlasitejšie ozývajú hlasy, volajúce po odvetných amerických opatreniach v obchode s Japonskom, ak sa nepodarí pokročiť pri rokovaníach o väčšom sprístupnení japonského trhu americkému vývozu.

Príkladom tohto tlaku zo strany Kongresu bolo aj vystúpenie predsedu demokratickej väčšiny v Snemovni reprezentantov Richarda Gephardta v programe televíznej spoločnosti NBC 'Stretnutia s tlačou'. Okrem iného v rozhovore uviedol, že ak sa nepodarí v dohl'adnom čase rozšíriť priestor pre export amerických výrobkov na japonský trh, napríklad vývoz amerických polovodičov, tak by neváhal podieľať sa na návrhu zákona, uvalujúceho clá na japonské výrobky na americkom trhu. Podľa jeho mienky sa zdá, že dokiaľ americká strana neprejaví aj takýmto spôsobom rozhodnosť pri riešení tohto problému, tak sotva možno očakávať nejaké kroky od japonskej strany.

A tak je len prirodzené, že americká vláda bude veľmi pozorne sledovať, čo podnikne japonská vláda v záujme zlepšenia situácie vo vzájomnom obchode v nasledujúcich týždňoch. Treba totiž rátať s tým, že vláda prezidenta Busha, ak sa nepodarí docieľiť nejaký pokrok pri rokovaníach bude nútená (aj na nátlak Kongresu) uchýliť sa k nejakým odvetným opatreniam. Čas súri, lebo termínom má byť začiatok júna.

Na tlačovej konferencii po stretnutí v Palm Springs sa však tak prezident Bush, ako aj japonský premiér Kajfu snažili zdôrazniť 'globálne partnerstvo' oboch krajín. Poukázali na široké spektrum prerokovaných otázok, od bezpečnosti v Tichomorí, cez zahraničnú pomoc, východnú Európu a Sovietsky zväz až po Čínu a Strednú Ameriku. Osobitne japonská strana sa zjavne usilovala vyvolať dojem, že nešlo iba o škrvnu vo vzájomných vzťahoch predstavovanú obrovským japonským prebytkom vo vzájomnej obchodnej bilancii. Napriek tomu však nikomu nemohla újsť naliehavosť v poznámkach prezidenta Busha s akou súril delegácie oboch krajín, aby 'zdvojnásobili úsilie o dosiahnutie pokroku pri rokovaníach.' Na druhej strane aj prezident Bush musel uznať niektoré kritické pripomienky premiéra Kajfu na americkú adresu. Napríklad keď hovoril o niektorých slabínach amerického hospodárstva a hospodárskej politiky vôbec. Osobitne to platilo o nutnosti podniknúť rozhodnejšie kroky pre znižovanie rozpočtového deficitu Spojených štátov, ale aj pri zvyšovaní úrovne vzdelania a školstva a zvýšení úrovne súkromného sporenia v Spojených štátoch.

"Rudá armáda domú!", "Komunizmus zabíja!" - to jsou některá hesla Litvinců při demonstraci v Chicagu

Komentátor denníka Washington Post sa v tejto súvislosti vyslovil za akúsi 'liečbu šokom' tým, že uvažoval o tom, či by nebolo osožné, nielen v americko-japonských, ale napríklad aj v americko-západonemeckých obchodných stykoch nechať veci dozriieť do krízy, aby všetky strany napokon uznali nutnosť ich užšej spolupráce a ich spoločnej zodpovednosti voči svetovému hospodárstvu, ako celku. Oproti tomu komentátori iných denníkov a politickí pozorovatelia vo Washingtone vôbec sa prikláňajú skor k spôsobu, akým postupuje aj prezident Bush a jeho vláda. Totiž intenzívnymi osobnými diskusiami a rozhovormi snažiť sa predísť vypuknutiu kríz, ktoré by sotva niekomu osožili. Skor naopak, mohli by uškodiť všetkým.

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

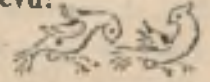
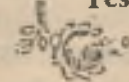
6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

Nový sklad keramiky z Československa je už vystaven v našem obchodě

Těšíme se na vaši návštěvu!

Máme z Československa a jiných zemí největší výběr KRÍŠTÁLOVÉHO SKLA. Pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIZUTÉRIE.

Dámské ručně vyšívání BLÚZY, vyšívání OBRAZY Prahy nebo Bratislavy - ZÁSTĚRY a PENTLE ke krojům. KAPEŠNIKY, vlněné ŠATKY a PANENKY v krojích.

CUKROVINKY, BONBONIERY čokoládové KAFÍČKO s rumovou příchutí.

Do KUCHYNĚ mák, kmín, trhané krupky, sušené hříbky a kuchyňské koření. Mlýnky na maso a nástavce na děláni cukroví. Mlýnek na housku, kráječ knedlíků, strojek na děláni halušek, kuchyňské váhy, formičky na cukroví a bábovky.

Rekordy, kazety, zábavné knihy, slovníky, učebnice a obrázkové knihy pro děti.

BLAHOPRÁNÍ v různých řečích - anglické, české, slovenské, polské, německé a italské.

TUZEX - potravinové baličky bez cla nebo peněžní poukázky do Československa - vyřizujeme rychle a spolehlivě.

Různé katalogy k dostání zdarma na požádání.

F. Pancner, Inc.

6514 W. Cermak Road - Berwyn, IL 60402

Obchodní hodiny:

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 6.00 večer;

v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 hod. večer; zavřeno v neděli.

Tel.: (708) 484-3459

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1990

Skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga či New Yorku za nejlevnější ceny.

Data odletů: 10. a 25. května, 7., 21., 25. a 28. června, 5. a 19. července, 2., 16. a 30. srpna, 7., 15. a 27. září.

Pobyt je na 16, 21 a nebo na 30 dní a může být prodloužen až na 90 dní.

Do Frankfurtu za snížené ceny:

Do 2. května jen 399.00 dol. okružní cesta

Od 15. do 31. května a od 1. října do 31. října 529.00 dol.

Od 1. června do 30. září 599.00 dol. plus daň.

Cesta musí být rezervována a zaplácena do 28. února 1990.

Do Vídně, okružní letenky:

od 1. do 31. března 529.00 dol., od 1. do 30. dubna 569.00 dol.

Pronajmutí aut ve Frankfurtu a ve Vídni za velmi výhodné ceny.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace!

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

V americkom denníku International Herald Tribune zas dávajú západným vládám - vrátane americkej - za vzor správanie sa Václava Havla, ktorý napriek čínskym vyhrážkam a hrozbám pozval a veľmi priateľsky uvítal na pražskom Hrade dalajlámu. Všetci ostatní až príľahko ustupujú zo strachu pred čínskymi utlačateľmi Tibetčanov, ktorým akoby pri dodržiavaní ľudských práv dávali výnimku. Napokon sa ukázalo, že Čína s Československom ani len neprerušila diplomatické styky. Napriek tomu, že sa Havel správa k dalajlámovi ako k bojovníkovi za ľudskú mravnosť, nevidí v ňom len nepohodlný politický problém ako mnohí západní politici.

S potešením a uznaním popisujú v britskom liberálnom denníku Independent nekonvenčný štýl vystupovania Václava Havla a jeho družiny poradcov i sprievodcov - takisto v New Yorku ako v Prahe. "Je v tom určitá ambivalencia, tak ako v Havlových hrách, ba aj istý nádyh absurdity, ale pod tým, takisto ako v Havlových hrách, je hlboká morálna vážnosť", píše Peter Jenkins v denníku Independent.

Zato v západonemeckom Spiegli reportér z toho všetkého urobil skor zlomysel'nú senzačku, ktoru nazval Diletantstvo ako vládný štýl. Prejavil vcelku i v neadekvátnych podrobnostiach vzácnu nepochopenie pre vývin v susednej krajine - ostatne nie nepodobné zlomysel'nostiam na Havlovu adresu v časti českej a slovenskej tlače, poplatnej pseudopokrokovým mýtom.

***

Západonemecký list Die Welt uverejnil ve svém vydání rozhovor s Václavem Havlem; podle informací československého prezidenta má být už v květnu Československu poskytnut statut hosta v Evropské radě. Na zasedání parlamentního shromáždění tohoto orgánu, které se bude konat 10. května, pronese Václav Havel projev. Na otázku, co to pro něj osobně znamená, poukázal V. Havel na skutečnost, v Československu málo známou, že pro lidi v západní Evropě znamená - pokud jde o ochranu lidských a občanských práv - většinou víc Evropská konvence pro lidská práva než Helsinský proces. Konkrétním výrazem této konvence je Evropská rada, a chceme-li se vrátit do Evropy, je třeba stavět náš demokratický a právní stát na těchto základech. V závěru rozhovoru se západonemeckým listem se V. Havel brání srovnání s prezidentem Masarykem a zdůrazňuje, že se stal prezidentem - jak to formuluje - 'z nouze' - a v přechodné situaci. Ona přechodná situace potrvá minimálně do červnových voleb.

● **Čs. velvyslankyně ve Vídni** - Herečka Slovenského národného divadla v Bratislave Magda Vašáryová se stala vel'vyslankynou Československa v Rakúskej republike. Zahraničné služby sa musia zintelektualizovať. Zelenú dostanú ľudia tvoriví, dynamickí, schopní a v neposlednej miere aj odvážni, lebo budú jednou z hlavných spojovacích čiar medzi našou krajinou a zahraničím. Musia to byť ľudia univerzálni a reprezentatívni. Úplne samozrejmom podmienkou je ovládnutie cudzích jazykov. Pani Vašáryová ich vie šesť. Vyštudovala filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, odbor sociológia. Napriek výrazným úspechom vo filmovom herectve, sa rozhodla pre túto humanitnú vetvu a ignorovala štúdium herectva. Sama tvrdí, že ako herečka je amatér. Myslela si to aj v čase, keď sa pošuškávalo, že je prvá kandidátka na úlohu hlavnej hrdinky v americkom filme Sofiina voľba? Nepochybne je to po jej úspechoch vo filme aj v divadle odvážne tvrdenie. Na št'astie pre divákov zostala herectvu verná aj ako vyštudovaná sociologička a opúšťa ho po 15-tich rokoch v celkom atypickej úlohe. Na scéne Národného divadla sa zaviazala do konca sezóny dohrať dve predstavenia, takže vznikne možno trochu humorná, ale sympatická situácia, kedy pani velvyslankynia bude cestovať z Viedne zahrať slečnu Júliu v Bratislave. Keď pani Vašáryová hovorila o svojich pracovných plánoch, sústred'ovala sa predovšetkým na možnosť vzniku kultúrneho a informačného strediska Československej republiky vo Viedni. Tieto plány však dostanú konkrétnu podobu až po rozhovore s rakúskym vicepremiérom pánom Mockom. "Chcela by som spolu s inými budovať kanál, ktorý nás zblíži so svetom." Chápe svoje menovanie aj ako možnosť zapojiť Bratislavu, ktorá je tak blízko pri Viedni, do Európy. Asi v tomto duchu sa vyjadrila vel'vyslankynia Československa v Rakúsku pani Magda Vašáryová.

● **Dopis z Karlových Varů** - Československo bylo kdysi státem lázní, které se těšily ve světě velmi dobré pověsti. Na předním místě byly Karlovy Vary. Jejich sláva však byla několika desítkami let komunistické nadvlády pozapomenuta, jejich lesk zmizel pod nánošem nečistoty. To se musí změnit. Lázně v Československu mohou stejně tak dobře sloužit obyvatelstvu jako i devisovému přínosu. Než se tak stane, bude nutné mnoho opravovat, snad dokonce i postavit. Například Karlovým Varům slouží dvě železniční stanice, kterým se všeobecně říká Horní a Dolní nádraží. Dolní nádraží je zapotřebí

VÁCLAV HAVEL V KRKONOŠÍCH O KRKONOŠÍCH

Symbolická tlačeníce

Na Špindlerovku (1198 m) vy- nesla prezidenta Václava Havla helikoptéra a dostal se na hřeben Krkonoš tedy bez námahy. Jenomže fyzicky náročné túře se nevyhnul. Nastala hned po vystoupení ven. Dav jásajících lyžařů, fotoreportérů a televizních štábů ho doslova 'nesl' k nedaleké chalupě polských pohraničnicků, odkud se podobný shluk pohyboval s Lechem Walesou. Není divu, že první setkání skončilo mimo určený hraniční kámen. Když se celý 'roj' posunul až ke Špindlerovce, pohled na dav, skrz který museli oba politici prorazit, byl tak trochu symbolický. Připomínal totiž situaci našich nejnavštěvovanějších hor - Krkonoš.

Touto schůzkou Václav Havel s předsedou Solidarity navázali na tradici schůzek na hranici. Náplň byla ponejvíce politická, jak potvrdilo i společné komuniké na tiskové konferenci, na níž v novinářském obležení došlo i na otázky připomínající místo setkání, Krkonoše. Tím spíš, že aktivisté z Polsko-československé Solidarity připravili na toto jednání materiál nastolující nejen otázku Sněžky, ale např. prodloužení Cesty přátelství, otevření 25 pohraničních chat pro turisty obou zemí. Na pořad jednání se spis sice nedostal, ale Krkonoše na tiskovku ano. "Mám tady kousek 23 let chatu. Víím, že od jisté výšky stromy hynou. Domnívám se, že nová doba, do níž jsme vstoupili v naší zemi, umožňuje svobodně hledat projekty, které by nejvhodnějším způsobem napravily dílo zkázy, které jsme zdědili. Pokud jde o lanovku na Sněžku, platí totéž. Nastává chvíle, kdy odborníci i veřejnost mohou klidně debatovat o tom,

jestli lanovka bude nebo nebude. Já o tom rozhodovat nebudu, protože nejsem samovládce."

Další otázka z této oblasti připomněla, že v červnu se ve Špindlerově Mlýně sejdou ochránci přírody z celého světa, a tedy mezinárodní aspekty.

"Krkonoše patří Polsku i Československu a bez nějaké spolupráce nelze všechny zde kumulované problémy řešit. Kouř z různých fabrik nerespektuje hranice. Proto zachránit Krkonoše znamená i uvažovat o průmyslu, který je ničící. Dále problém Krkonoš, podobně jako Tater a jiných hor, spočívá v tom, že musí být odborníky nalezena správná koncepce, na co ty hory jsou. Vyřešit problém turismu v těchto horách. Zda budou lidé volně po těch horách chodit a ničit vzácné rostliny, které jinde nerostou, anebo zda budou chodit po vyhrazených chodnících jako v botanické zahradě. Tohle všechno musí posoudit odborníci. A využít také zkušenosti lidí, kteří tu bydlí a cosi o tom vědí. Já nemohu toto rozhodnutí dělat za ně, já mohu jenom říct, že bych považoval za příšerné, kdyby byl vystavěn teplovod v Jánškových Lázních."

Hrozné byly ale i některé scény kolem návštěvy. Zatímco naše strana dodržela dohodu o limitu akreditací, polská je vesele rozdávala i na místě a ani spojené síly ochrany obou představitelů neměly 'kapacitu' na zvládnutí zejména davu fotoreportérů. A tak místo osvěžení pod modrým nebem se další přesuny daly již v automobilech. Možná tím lépe, vždyť lesáci v oblasti Špindlerovky berou příplatky za práci v nezdravém ovzduší.

Tomáš Pudil - Čs. sport

opravit a dostavit. Stará budova byla zbourána a nyní již třetí rok staví nové. Důvod, proč výstavba zůstala daleko za plánem, je však opravdu jedinečný. V průběhu loňského roku, tedy 1989, bylo totiž k dispozici místo slibovaných 40 věžňů z Vykmanova jen pět nebo šest. Oficiální místa uvedla tento argument několik měsíců po sametové revoluci - a to ještě s dodatkem, že po amnesitii dokonce stavba ztratila i těch zbývajících pět nebo šest věžňů. Nechceme žít po staru, ale myslíme a jednáme stále ještě starým způsobem...

● **Co bude se sovětskou naf-tou?** - Československo má podepsaný kontrakt se Sovětským svazem o dodávkách ropy. Sovětský svaz jí má dodat letos 16 a půl miliónů tun. První čtvrtletí ne-

vypadá zatím dobře. Do konce března bude dodáno asi jen 18 procent předpokládané ropy. Tvrdí se, že není přesto žádný důvod k znepokojení, protože Sovětský svaz prý tak jako tak naznačil, že v prvních třech měsících nebude schopný dodat více než těch 18 procent.

Československo platilo v minulosti za ropu svými výrobky, především strojírenskými. Situace se však změnila. Sovětský svaz nyní dává přednost dodávkám spotřebního zboží. A tyto dodávky představují prakticky asi jednu třetinu z celkového objemu československého vývozu. Nad tímto rozsahem je nutno se zamyslet. Tuto závislost na Sovětském svazu bude nutno v budoucnu korigovat. Nebyla by k prospěchu klíčící demokracie a svobody.